

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BARAZA LA MITIHANI LA TAIFA
MTIHANI WA STASHAHADA YA UALIMU WA SEKONDARI

711

KISWAHILI

Muda: Masaa 3

Ijumaa, 07th May 2004 Asubuhi

Instructions.

1. Karatasi hii ina sehemu **A**, **B** na **C** zenye jumla ya maswali kumi na sit (16).
2. Jibu maswali yote kutoka sehemu **A** na maswali mawili kutoka kila sehemu **B** na **C**.
3. Sehemu **A** ina alama **arobaini (40)** na sehemu **B** na **C** Zina jumla ya alama **sitini (60)**.
4. Simu za mkononi **haziruhusiwi** katika chumba cha mtihani.
5. Andika **Namba yako ya Mtihani** katika kila ukurasa wa kijitabu chako cha majibu.

maktaba.tetea.org

SEHEMU A (Alama 40)

Jibu maswali yote katika sehemu hii. Kila swali lina alama nne (4).

1. (a) Toa maana ya vitenzi vya kudokeza na toa mifano miwili
(b) Eleza kwa kifupi umuhimu wa kufundisha aina za vitenzi kwa wanafunzi wa sekondari
2. Fafanua kwa ufupi tofauti kati ya kiwakilishi na kivumishi kwa kutumia mifano halisi
3. Tunga sentensi tatu zenye kutumia viunganishi vya:
(a) Hata hivyo
(b) Kisha
(c) Kwa sababu
4. Eleza maana ya kiima na kiarifu kisha toa mifano miwili ya sentensi zenye vipashio hivyo
5. Soma taarifa ifuatayo kisha jibu maswali yanayofuata:

Serikali imetangaza kuwa kuanzia mwaka ujao, somo la Kiswahili litakuwa la lazima kufundishwa kwa ngazi zote za elimu hadi vyuo vikuu. Uamuzi huo umetokana na haja ya kukuza matumizi ya lugha ya taifa na kuiwezesha jamii yote kuwa na lugha ya pamoja ya mawasiliano. Wataalamu wa lugha wamepongeza hatua hiyo, wakisema itachochea maendeleo ya elimu, utamaduni na uzalendo nchini.

- (a) Eleza madhumuni ya habari hiyo
(b) Taja faida mbili za hatua hiyo kwa elimu nchini
(c) Taja sifa mbili za lugha ya habari
6. Eleza maana ya istilahi zifuatazo katika taaluma ya lugha:
(a) Fonetiki
(b) Sarufi
(c) Sintaksia
(d) Semantiki
7. Fafanua tofauti kati ya lugha ya mtaani na lugha rasmi kwa kuzingatia sifa kuu tatu
8. Kwa kutumia hoja nne, thibitisha kuwa Kiswahili ni lugha hai inayoendelea kukua
9. Eleza maana ya methali na toa mifano miwili. Kisha fafanua ujumbe wa kila methali uliyotoa

10. Tunga aya moja yenye sentensi tano inayoelezea umuhimu wa kuhifadhi lugha ya Kiswahili kwa vizazi vijavyo

SEHEMU B (Alama 30)

Jibu maswali mawili kutoka sehemu hii. Kila swali lina alama kumi na tano (15).

11. Soma shairi lifuatalo kisha jibu maswali:

SHAIRI

Tanzania yangu nchi ya amani,
Kila kona kuna furaha na fanaka,
Tumejenga mshikamano wa dhati,
Kwa Kiswahili tumekuwa ndugu.

Lugha yetu ni hazina ya thamani,
Imelea maelewano na mshikamano,
Vijana tuithamini kwa dhati,
Tuipe heshima Kiswahili chetu.

- (a) Taja bahari ya shairi hilo
- (b) Eleza maudhui makuu mawili ya shairi
- (c) Taja na eleza tamathali mbili za semi zilizotumika
- (d) Toa maana ya maneno: *fanaka* na *hazina* kama yalivyotumika

12. Eleza hatua sita muhimu anazopaswa kufuata mwalimu katika kufundisha kipengele cha uandishi wa barua rasmi kwa wanafunzi wa Kidato cha Pili
13. Kwa hoja tano, eleza namna kazi za fasihi ya watoto zinavyosaidia katika kukuza stadi za lugha kwa wanafunzi wa shule za sekondari

SEHEMU C (Alama 30)

Jibu maswali mawili kutoka sehemu hii. Kila swali lina alama kumi na tano (15).

14. Jadili tofauti sita kati ya kazi ya riwaya na tamthilia kama kazi za fasihi andishi kwa kuzingatia muundo, wahusika, na uwasilishaji wa ujumbe

15. Tathmini changamoto zinazokabili utekelezaji wa Kiswahili kama lugha ya kufundishia elimu ya sekondari nchini Tanzania
16. Kwa kutumia hoja tatu chanya na tatu hasi, jadili athari za matumizi ya lugha za mitaani katika kuendeleza au kudhoofisha maadili ya Kiswahili